European Commission

ZAPROSZENIE DO ZGŁASZANIA UWAG DOTYCZĄCYCH OCENY/OCENY ADEKWATNOŚCI	
TYTUŁ OCENY	Ocena ENISA (Agencji Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa) i europejskich ram certyfikacji cyberbezpieczeństwa
WIODĄCA DG I ODPOWIEDZIALNY DZIAŁ	Dyrekcja Generalna ds. Sieci Komunikacyjnych, Treści i Technologii (CNECT) H.1
ORIENTACYJNY HARMONOGRAM (PLANOWANE TERMINY ROZPOCZĘCIA I ZAKOŃCZENIA)	pierwszy kwartał 2023 – drugi kwartał 2024
INFORMACJE DODATKOWE	https://www.enisa.europa.eu/about-enisa/about/pl
Niniejszy dokument jest przeznaczony wyłącznie do celów informacyjnych. Nie przesądza on o ostatecznej decyzji Komisji co do tego, czy inicjatywa ta zostanie zrealizowana, ani o jej ostatecznej treści. Wszystkie opisane tu elementy inicjatywy, w tym jej harmonogram, mogą ulec zmianie.	

A. Kontekst polityczny, cel i zakres oceny

Kontekst polityczny

Agencja Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa, ENISA, została ustanowiona w 2004 r. [rozporządzenie (WE) nr 460/2004] jako Europejska Agencja ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji, aby przyczynić się do osiągnięcia ogólnego celu, jakim jest zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa sieci i informacji w UE.

Obecny mandat Agencji określono w art. 3 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2019/881 uchylającego rozporządzenie (UE) nr 526/2013, który stanowi, że ENISA przyczynia się do osiągnięcia „wysokiego wspólnego poziomu cyberbezpieczeństwa w całej Unii", „działa jako punkt odniesienia w zakresie doradztwa i wiedzy fachowej z zakresu cyberbezpieczeństwa" oraz „przyczynia się do zmniejszenia rozdrobnienia rynku wewnętrznego".

Cele ENISA obejmują w szczególności pomoc w opracowywaniu i wdrażaniu polityk Unii związanych z cyberbezpieczeństwem, w tym polityk sektorowych; wspieranie budowania potencjału i gotowości w całej Unii; propagowanie współpracy, w tym wymiany informacji i koordynacji na poziomie unijnym; zwiększanie zdolności w zakresie cyberbezpieczeństwa na poziomie unijnym służących zapobieganiu cyberzagrożeniom i reagowaniu na nie; przyczynianie się do utworzenia i utrzymywania europejskiego programu certyfikacji cyberbezpieczeństwa oraz propagowanie wysokiego poziomu świadomości w dziedzinie cyberbezpieczeństwa.

Zgodnie z art. 67 rozporządzenia (UE) 2019/881 Komisja przeprowadza ocenę ENISA oraz przepisów europejskich ram certyfikacji cyberbezpieczeństwa do 28 czerwca 2024 r., a następnie co pięć lat. Ustalenia przekazuje się Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Zarządowi ENISA.

Cel i zakres

Celem jest ocena wyników ENISA w zakresie realizacji jej mandatu, celu i zadań określonych w rozporządzeniu (UE) 2019/881, a także ewentualnej potrzeby zmiany mandatu oraz skutków finansowych wszelkich takich zmian.

Konsultacje powinny dotyczyć w szczególności:

- struktury organizacyjnej, metod pracy i wyników ENISA, w tym adekwatności zasobów i przydziału personelu oraz tego, w jakim stopniu ENISA stała się ośrodkiem wiedzy fachowej w społeczności zajmującej się cyberbezpieczeństwem;
- wpływu, skuteczności i efektywności przepisów europejskich ram certyfikacji cyberbezpieczeństwa (tytuł III rozporządzenia (UE) 2019/881) oraz roli ENISA we wspieraniu i promowaniu opracowywania i wdrażania europejskiego programu certyfikacji cyberbezpieczeństwa. W ocenie należy również wskazać wszelkie ewentualne luki i niedociągnięcia w tych ramach;
- stosunków roboczych ENISA z Komisją Europejską i odpowiednimi instytucjami i organami UE, a także z zainteresowanymi stronami;
- zmieniających się potrzeb zainteresowanych stron oraz elastyczności i gotowości ENISA do rozwiązywania nadchodzących problemów i podejmowania nowych zadań w odpowiedzi na zmieniające się zagrożenie cyberbezpieczeństwa i otoczenie regulacyjne.

W art. 67 rozporządzenia (UE) 2019/881 wezwano również Komisję do rozważenia, czy konieczne są zasadnicze wymogi cyberbezpieczeństwa dotyczące dostępu do rynku wewnętrznego, aby zapobiec wprowadzeniu na rynek unijny produktów ICT, usług ICT i procesów ICT niespełniających tych

wymogów. Kwestia ta została jednak w dużej mierze uwzględniona w niedawnym wniosku odnoszącym się do aktu dotyczącego cyberodporności[1] i nie będzie przedmiotem tej oceny.

W ocenie uwzględnione zostaną zmiany ram regulacyjnych i ram polityki UE (np. zmieniona dyrektywa w sprawie środków na rzecz wspólnego wysokiego poziomu cyberbezpieczeństwa w całej Unii (dyrektywa NIS 2[2]) oraz niedawne wnioski legislacyjne dotyczące aktu dotyczącego cyberodporności, aktu dotyczącego cybersolidarności[3] i Akademii Umiejętności w dziedzinie Cyberbezpieczeństwa[4]), a ocenie zostanie poddana elastyczność ENISA w rozwiązywaniu nadchodzących problemów, która może być wymagana na mocy nowych przepisów na szczeblu UE.

Ustalenia z oceny zostaną podane do wiadomości publicznej, a Komisja przekaże sprawozdanie z oceny wraz z wnioskami Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Zarządowi ENISA do 28 czerwca 2024 r.

Ocena obejmie okres od wejścia w życie rozporządzenia (UE) 2019/881, z zastrzeżeniem dostępności danych.

Zakres oceny będzie ograniczony do państw członkowskich Unii Europejskiej, państw EOG będących obserwatorami oraz, w stosownych przypadkach, ich wymiany z państwami trzecimi.

B. Lepsze stanowienie prawa

Strategia konsultacji

Konsultacje pomogą Komisji w ocenie ENISA oraz przepisów rozporządzenia (UE) 2019/881 w sprawie europejskich ram certyfikacji cyberbezpieczeństwa. Celem konsultacji będzie zebranie opinii odpowiednich zainteresowanych stron, w szczególności własnych struktur zarządczych ENISA, struktur organizacyjnych agencji oraz jej struktur skupiających zainteresowane strony, w tym struktur certyfikacji, organów unijnych i krajowych zajmujących się cyberbezpieczeństwem i prywatnością cyfrową, a także organizacji przedstawicielskich branży w dziedzinie cyberbezpieczeństwa oraz niektórych sektorów, na które unijne ramy regulacyjne w dziedzinie cyberbezpieczeństwa mają największy wpływ.

Działania konsultacyjne obejmą czterotygodniowy okres konsultacji w III kwartale 2023 r., podczas którego wszystkie zainteresowane strony będą mogły przekazać informacje zwrotne w odpowiedzi na to zaproszenie do zgłaszania uwag. Ocena zostanie również poparta badaniem zewnętrznym, w ramach którego przeprowadzone zostaną, m. in. w drodze wywiadów i ankiet, bardziej ukierunkowane konsultacje z odpowiednimi zainteresowanymi stronami.

[1] Wniosek Komisji Europejskiej COM(2022) 454 final dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie horyzontalnych wymogów cyberbezpieczeństwa w odniesieniu do produktów z elementami cyfrowymi i zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/1020.

[2] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2555 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu cyberbezpieczeństwa na terytorium Unii, zmieniająca rozporządzenie (UE) nr 910/2014 i dyrektywę (UE) 2018/1972 oraz uchylająca dyrektywę (UE) 2016/1148 (dyrektywa NIS 2).

[3] Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego środki mające na celu zwiększenie solidarności i zdolności w Unii w zakresie wykrywania zagrożeń cyberbezpieczeństwa i incydentów w cyberbezpieczeństwie oraz przygotowywania się i reagowania na takie zagrożenia i incydenty, COM(2023) 209 final.

[4] Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady „Wyeliminowanie niedoboru talentów w dziedzinie cyberbezpieczeństwa w celu zwiększenia konkurencyjności, wzrostu gospodarczego i odporności UE (»Akademia Umiejętności w dziedzinie Cyberbezpieczeństwa«)”, COM(2023) 207 final.

Powody prowadzenia konsultacji

Celem tych konsultacji jest zebranie informacji od odpowiednich zainteresowanych stron działających w dziedzinie cyberbezpieczeństwa w całej Unii, na które działalność ENISA może mieć wpływ lub których uwagi mogą pomóc ENISA wypełnić jej mandat. Wszystkie zgromadzone informacje uzupełnią analizę badania zewnętrznego oraz ocenę jako całość.

Grupa docelowa

Zachęcamy wszystkich do przekazania informacji zwrotnych na temat tego zaproszenia do zgłaszania uwag.

Komisja planuje skonsultować się z głównymi zainteresowanymi stronami bezpośrednio zaangażowanymi w zarządzanie ENISA i z grupami konsultacyjnymi określonymi w jej akcie założycielskim: członkami Zarządu i Rady Wykonawczej, Dyrektorem Wykonawczym, Grupą Doradczą ENISA, grupami roboczymi ad hoc, Siecią Krajowych Urzędników Łącznikowych oraz personelem agencji.

W ramach konsultacji dotyczących europejskich ram certyfikacji cyberbezpieczeństwa o przekazanie uwag mogą zostać poproszone: Europejska Grupa ds. Certyfikacji Cyberbezpieczeństwa, Grupa Interesariuszy ds. Certyfikacji Cyberbezpieczeństwa, grupy robocze ad hoc (np.: zajmujące się europejskim programem certyfikacji cyberbezpieczeństwa, programem usług w chmurze, certyfikacją cyberbezpieczeństwa 5G (EU5G)), krajowe organy ds. certyfikacji cyberbezpieczeństwa oraz jednostki oceniające zgodność oraz organy normalizacyjne, unijne i krajowe organy zajmujące się cyberbezpieczeństwem oraz prywatnością w sieci, służby Komisji Europejskiej, Europejska Służba Działań Zewnętrznych, unijne organy i agencje, takie jak BEREC, Europol, Centrum ds. Cyberbezpieczeństwa instytucji, organów i agencji Unii (CERT-UE), krajowe organy właściwe w sprawach cyberbezpieczeństwa lub organy regulacyjne, krajowe zespoły CSIRT/międzyinstytucjonalne zespoły reagowania na incydenty komputerowe oraz Europejskie Centrum Kompetencji w dziedzinie Cyberbezpieczeństwa (ECCC) i sieć krajowych ośrodków koordynacji.

Komisja pragnie ponadto wysłuchać głosu przedstawicieli sektora i MŚP, np. Europejskiej Organizacji ds. Cyberbezpieczeństwa (ECSO), a także organizacji sektorowych działających w sektorach, na które ramy regulacyjne w dziedzinie cyberbezpieczeństwa mają największy wpływ (np. w sektorze transportu, energii).

Gromadzenie danych i metodyka
Metodyka będzie opierać się na różnych metodach gromadzenia dowodów jakościowych i ilościowych w oparciu o przegląd dokumentacji, badanie źródeł wtórnych, wywiady i ankiety. Przeprowadzone zostanie badanie uzupełniające, w ramach którego zwróci się szczególną uwagę na wieloaspektowy charakter dziedziny cyberbezpieczeństwa, a we wnioskach z tego badania zestawione zostaną różne poglądy reprezentowane przez zainteresowane strony ENISA. Następujące materiały będą miały kluczowe znaczenie dla oceny: akt ustanawiający ENISA; jednolity dokument programowy uwzględniający roczny program prac agencji, roczne sprawozdanie z działalności ENISA oraz DG CNECT (jako partnerskiej dyrekcji generalnej), protokoły ustaleń między ENISA i innymi podmiotami (organami UE i podmiotami zewnętrznymi); protokoły regularnych posiedzeń Zarządu/Rady Wykonawczej[5], decyzje Zarządu[6], protokoły i dokumenty związane z różnymi grupami roboczymi (w szczególności zajmującymi się programami certyfikacji), badania i publikacje ENISA[7]. Udostępnione zostaną również sprawozdania Europejskiego Trybunału Obrachunkowego[8] oraz wyniki ostatniej oceny ENISA[9].

[5] https://www.enisa.europa.eu/about-enisa/about/pl

[6] https://www.enisa.europa.eu/about-enisa/structure-organization/management-board/management-board-decisions

[7] https://www.enisa.europa.eu/about-enisa/about/pl

[8] https://www.eca.europa.eu/pl/publications/enisa_2019 & https://www.eca.europa.eu/pl/publications/sr22_05

[9] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A52017DC0478&qid=1687184329002 & https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52017SC0502&rid=6